EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Teatise number : 2017/0127/D (Germany)

Seadus, millega parendatakse õiguste teostamist sotsiaalvõrgustikes (NetzDG)

Teatise saamise kuupäev : 27/03/2017
Ooteaja lõpp : 28/06/2017 (closed)

Message

Sõnum 002

Komisjoni teade – TRIS/(2017) 00838
direktiiv (EL) 2015/1535
Sõnumi tõlge 001
Teavitamine: 2017/0127/D

No abre el plazo - Nezahajuje odklady - Fristerne indledes ikke - Kein Fristbeginn - Viivituste perioodi ei avata - Καμμία έναρξη προθεσμίας - Does not open the delays - N'ouvre pas de délais - Non fa decorrere la mora - Neietekmē atlikšanu - Atidėjimai nepradedami - Nem nyitja meg a késéseket - Ma’ jiftaħx il-perijodi ta’ dawmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Neotvorí oneskorenia - Ne uvaja zamud - Määräaika ei ala tästä - Inleder ingen frist - Не се предвижда период на прекъсване - Nu deschide perioadele de stagnare - Nu deschide perioadele de stagnare.

(MSG: 201700838.ET)
1. MSG 002 IND 2017 0127 D ET 27-03-2017 D NOTIF

2. D

3A. Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, Referat E B 2, 11019 Berlin,
Tel.: 0049-30-2014-6353, Fax: 0049-30-2014-5379, E-Mail: infonorm@bmwi.bund.de

3B. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Referat V B 2, 10117 Berlin
Tel.: 0049-30-18580-9522, Fax: 0049-30-18580-9525, E-Mail: poststelle@bmjv.bund.de

4. 2017/0127/D - SERV60

5. Seadus, millega parendatakse õiguste teostamist sotsiaalvõrgustikes (NetzDG)

6. -

7. -

8. Eelnõu näeb ette sotsiaalvõrgustike seaduslike vastavusreeglite sisseviimist, et kutsuda sotsiaalvõrgustikke üles töötlema kiiremini ja ulatuslikumalt vihakuritegude ja teisi karistatavaid sisusid puudutavaid kaebusi.

Seejuures tagatakse sotsiaalvõrgustiku legaaldefinitsiooniga, et aruandluskohustus puudutab ainult telemeedia seaduse (TMG) järgseid arvamusvõimuga suurte sotsiaalvõrgustike operaatoreid ja mitte kõiki teenusepakkujaid. Eelnõu ei hõlma enda ajakirjanduslik-toimetuslikult kujundatud sisudega meediaplatvorme. Sotsiaalvõrgustike definitsioon hõlmab nii sisude vahetamist teiste kasutajatega suletud võrgukogukonnas (gated community) kui ka sisude levitamist avalikkuses. Ette on nähtud alampiir väiksematele ettevõtetele (startup ettevõtted). Lisaks sellele selgitatakse, et hõlmatud on ainult sellised õigusvastased sisud, mis tuvastavad vihakuritegude või teiste karistatavate sisude vastu võitlemiseks ette

nähtud karistusnormide objektiivse asjaolu vastavalt seaduse eelnõu § 1 lõikele 3.

Sotsiaalvõrgustikke kohustatakse seadusega esitama kvartaalselt aruandeid, kuidas käidi ümber karistusõiguse seisukohalt olulisi sisusid puudutavate kaebustega. Aruanne peab sisaldama statistilisi andmeid kaebuste mahu ja võrgustike otsustuspraktika kohta, aga ka informeerima kaebuste käsitlemisega tegelevatest kaebuste meeskondadest. Aruanne avaldatakse elektroonilises Riigi teatajas ja sotsiaalvõrgustiku kodulehel kergesti leitavas vormis.

Eelnõu sätestab tõhusad kaebuste juhtimise standardid, mis tagavad, et sotsiaalvõrgustikud kustutavad silmnähtavalt karistusõiguslikult olulised sisud, mis vastavad § 1 lõikes 3 nimetatud karistusnormide objektiivsele asjaolule, reeglina 24 tundi pärast kasutajalt kaebuse saamist. Nõutakse tõhusaid ja läbipaistvaid meetodeid õigusvastaste sisude viivitamatuks kustutamiseks, sealhulgas kasutajasõbralikke mehhanisme kaebuste esitamiseks. Selle vastavuskohustuse aluseks on teenusepakkujate vastutuse regulatsioon vastavalt TMG § 10. Nad on kohustatud viivitamatult eemaldama õigusvastase sisu, mille nad kasutaja jaoks salvestavad, või tõkestama juurdepääsu sellele, kui nad on teada saanud selle sisu. Käesolevas eelnõus sätestatud vastavuskohustused eeldavad antud teenusepakkujate kohustust ning täpsustavad seda.

Tahtlik aruandluskohustuse eiramine või selle lohakas täitmine, tõhusa kaebuste juhtimist kohustuse ning siseriikliku kirjade vastuvõtmiseks volitatud isiku ja õiguskaitseorganite teabenõuete siseriikliku vastuvõtmiseks volitatud isiku nimetamise kohustuse rikkumine on eelnõu kohaselt väärtegu, mille eest võib karistada kuni 5 miljoni euro suuruse rahatrahviga. Vastavalt väärtegude seaduse (OWiG) § 17 lõikele 4 peab rahatrahv ületama väärteo majanduslikku tulu. Selle kõrval rakendatava § 130 OWiG kaudu on võimalik ka sotsiaalvõrgustikku pidava ettevõtte omaniku jälitamine, kui tõhusa kaebuste juhtimise kohustuse rikkumist, aruandluskohustuse rikkumist või siseriikliku kirjade vastuvõtmiseks volitatud isiku ja õiguskaitseorganite teabenõuete siseriikliku vastuvõtmiseks volitatud isiku nimetamise kohustuse rikkumist oleks saanud nõutava järelvalvega takistada või oluliselt raskendada.
Vastavalt OWiG §-le 30 võib rahatrahvi määrata ka juriidilistele isikutele ja isikute ühendustele. Antud eelnõu kohaselt suureneb sellisel juhul rahatrahvi maksimaalne määr 50 miljoni euroni (OWiG § 30 lõige 2 lause 3).

Eelnõu määrab OWiG § 36 kohaseks pädevaks haldusasutuseks föderaalse justiitsameti, kellel tuleb jälitamise raames kontrollida ka käesolevas eelnõus tähistatud OWi-asjaolusid, kas esineb karistatav sisu § 1 lõike 3 tähenduses.

9. Käesoleval ajal täheldatakse ühiskondliku diskursuse massiivset muutumist võrgus ning eelkõige sotsiaalvõrgustikes. Debatikultuur on võrgus sageli agressiivne, riivav ja sageli vihkav. Vihakuriteod ja rassistlik ässitustöö võivad laimata igaühte arvamuse, nahavärvuse või päritolu, usu, soo või seksuaalsuse alusel. Vihakuriteod ja teised karistatavad sisud, mida ei saa efektiivselt tõrjuda ja jälitada, kätkevad endas suurt ohtu vaba, avatud ja demokraatliku ühiskonna rahumeelsele kooseksisteerimisele.

Pärast kogemusi USA valimisvõitluses on ka Saksamaa Liitvabariigis muutunud karistatavate libauudiste („fake news") tõrjumine sotsiaalvõrgustikes prioriteetseks.

Seetõttu on tarvis seaduse rakendamise parandamist, et eemaldada viivitamatult objektiivselt karistatavad sisud nagu elanikkonna ässitamine, solvamine, laimamine või avaliku rahu rikkumine simuleeritud kuritegude vormis.

Vihakuritegude ja teiste karistatavate sisude kasvav levik eelkõige sotsiaalvõrgustikes ajendas Saksamaa justiits- ja tarbijakaitseministeeriumit juba 2015. aastal ellu kutsuma võrgustike pidajate ja tsiviilühiskonna esindajatega töökonna (task force). Töökonnas esindatud ettevõtted lubasid omalt poolt parandada oma lehtedel vihakuritegude ning teiste karistatavate sisude vihjete töötlemist. Ettevõtted kohustusid sisse seadma kasutajasõbralikke mehhanisme kriitilistest kirjutistest teavitamiseks ning kontrollima enamikku teavitatud kirjutist keeleliselt ja juriidiliselt kvalifitseeritud meeskondadega 24 tunni jooksul ja kustutama õigusvastased kirjutised. Kontrolli aluseks on Saksa õigus.

Ettevõtete omakohustused on toonud esimesi edusamme. Neist aga veel ei piisa. Ikka veel kustutatakse liiga vähe karistatavaid sisusid. Portaali jugendschutz.net jaanuaris/veebruaris 2017. aastal läbiviidud sotsiaalvõrgustike kustutuspraktika monitooring näitas, et tavakasutajate kaebusi karistatavate sisude kohta ei töödelda endiselt

viivitamatult ega piisavalt. Küll kustutatakse YouTube-s täna 90 protsendil juhtudel karistatavad sisud. Facebook kustutas seevastu ainult 39 protsenti juhtudest, Twitter ainult 1 protsendi.

Ka sotsiaalvõrgustike läbipaistvus on ebapiisav. Sotsiaalvõrgustike avalikustatud andmed õigusvastaste sisude eemaldamise ja tõkestamise kohta nende platvormidel ei ole piisavalt veenvad. Saadud kaebusi ei liigitata juhtumigruppide järgi, lisaks ei esita ettevõtted andmeid selle kohta, mitu protsenti kaebustest viisid kustutamise või blokeerimiseni.

Sotsiaalvõrgustike pakkujad vastutavad ühiskondliku debatikultuuri eest, millele nad peavad vastama. Arvestades asjaolu, et sotsiaalvõrgustike senine instrumentaarium ja võetud omakohustused ei toimi piisavalt ning kehtiva õiguse rakendamisel esineb märkimisväärseid probleeme, on tarvis sisse viia sotsiaalvõrgustike rahatrahviga karistatavad vastavusreeglid, et astuda efektiivselt ja viivitamatult vihakuritegude ja teiste karistatavate sisude vastu võrgus.

10. Eelnõuga seonduvad õigusaktid puuduvad

11. Ei

12. -

13. Ei

14. Ei

15. Eelnõu põhjustab sotsiaalvõrgustikele ühtekokku täitmiskulusid vähemalt 28 miljoni euro ulatuses aastas. Eelnõu tekitab täitmiskulusid riigis vähemalt nelja miljoni euro ulatuses aastas ning ühekordseid kulusid vähemalt 350 000 euro ulatuses. Liidumaade peale kokku on hinnanguliselt täitmiskulud vähemalt 200 000 eurot aastas.

16. TBT leping

EI – eelnõu ei mõjuta märkimisväärselt rahvusvahelist kaubandust.

SPS leping

EI – eelnõu ei mõjuta märkimisväärselt rahvusvahelist kaubandust.

****
Euroopa Komisjon

Direktiivi (EL) 2015/1535 üldine kontaktinfo
faks: +32 229 98043
e-post: grow-dir83-189-central@ec.europa.eu